

*Локални акциони план запошљавања општине Лапово
2023-2025*

ЛАПОВО

Садржај

УВОД.....	3
1.ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР.....	4
2.АНАЛИЗА СТАЊА.....	5
2.1. ОПШТИ ПОДАЦИ.....	5
2.2. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА.....	7
2.3. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ.....	8
2.4.ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ.....	10
2.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	11
2.6. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА.....	12
2.7. ПРИВРЕДА.....	12
2.8. ПОЉОПРИВРЕДА.....	17
2.8.1.Пољопривредно становништво.....	17
2.8.2.Пољопривредна газдинства.....	18
2.8.3.Управљачка структура домаћинства.....	19
2.8.4.Пољопривредна површина.....	20
2.8.5.Ратарство.....	21
2.8.6.Воћарство.....	21
2.8.7.Сточарство.....	22
2.8.8.Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника.....	23
3. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА.....	24
4. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ОПШТИНИ ЛАПОВО.....	25
5. ВИЗИЈА.....	25
6. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО.....	26
7.ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ЛАПОВО 2023-2025.....	26
7.1.ЈАВНИ РАДОВИ.....	27
7.2.ПОДРШКА САМОЗАПОШЉАВАЊУ.....	27
7.3.СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ.....	28
7.4.ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ПРАКСЕ.....	28
8.АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2023-2025.....	29
9.ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА ЕФЕКТА.....	33

УВОД

Локални акциони план запошљавања (ЛАПЗ) општине Лапово за 2023-2025 годину је стратешки документ локалне самоуправе којим се прецизирају приоритети политике запошљавања и креирају програми и мере активне политике запошљавања. Циљеви и приоритети, односно програми и мере активне политике запошљавања, утврђени ЛАПЗ за 2023-2025 годину усмерени су ка повећању запослености и смањењу незапослености на територији општине Лапово. Правни основ за доношење ЛАПЗ је одредба 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања. У складу са одредбом 41. став 3. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ЛАПЗ је у сагласности са Националним акционим планом запошљавања и Планом развоја општине Лапово. Чланом 60. истог Закона утврђена је могућност да локална самоуправа, која у оквиру свог локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања, може поднети захтев надлежном Министарству за учешће у финансирању предвиђених програма и мера. Услов за одобравање суфинансирања програма или мера активне политике запошљавања је да локална самоуправа има формиран локални савет за запошљавање, донет локални акциони план запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере и усклађене програме и мере са приоритетима и циљевима локалног економског развоја и локалног тржишта рада.

Локални акциони план запошљавања општине Лапово за 2023-2025 годину садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања,
- стање и токове на тржишту рада,
- циљеве и приоритете политике запошљавања,
- програме и мере активне политике запошљавања, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима,
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- носиоце послова реализације ЛАПЗ,
- категорије теже запошљивих лица који имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања,
- индикаторе успешности реализације програма и мера.

Локалним акционим планом запошљавања се утврђују приоритети активне политике запошљавања за 2023-2025 годину који су првенствено усмерени на отварање нових радних места. У том смислу, уважавајући циљеве политике запошљавања дефинисане Националним акционим планом запошљавања, као приоритети политике запошљавања су утврђени: подршка отварању нових радних места и смањење стопе незапослених као и подстицање запошљавања теже запошљивих група незапослених лица кроз јавне радове.

Успешно остваривање ЛАПЗ и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера.

1. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Правни основ за израду ЛАПЗ-а за општину Лапово за период од 2023 до 2025 године Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18), Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15 и 113/17) којим је дефинисана могућност израде истог и његова усклађеност са Националним акционим планом запошљавања за период од 2021 до 2023. године (у даљем тексту НАПЗ). Национални акциони план запошљавања представља основни инструмент за спровођење активне политике запошљавања за период 2021 до 2023 године, којим су дефинисани циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђени програми и мере који ће се реализовати.

Национални Акциони план за период од 2021 до 2023 године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021 до 2026 године представља документ јавне политике који се доноси ради операционализације и остваривања општег и посебних циљева предвиђених Стратегијом запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 18/21).

Општи циљ Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године је успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду, док су као посебни циљеви утврђени:

1. Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом;
2. Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада;
3. Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Према томе политика запошљавања, циљеви, приоритети, програми и мере из Националног акционог плана запошљавања представљали су смернице и оквир за израду Локалног акционог плана запошљавања за период од 2023. до 2025. године, а да су при томе испоштоване специфичности локалног окружења односно захтеви локалног тржишта рада. Уважавањем локалних карактеристика допринеће се повећању запошљавања на локалном, а самим тим и на националном нивоу.

Релевантни прописи:

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10 и 38/15 и 113/17- др. закон)
- Закон о планском систему Републике Србије (Службени гласник РС, број 30/18)
- Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73 од 11.10.2019.)
- Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14)

- Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10)
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“ број 36/09 и 32/13)
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/07 и 83/14-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018)
- Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. Годину („Службени гласник РС“ број 104/14)
- Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС“, број 30/21).

2. АНАЛИЗА СТАЊА

2.1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Општина Лапово налази се у централном делу Републике Србије, у северозападном делу Шумадијског округа коме административно припада. Са укупном површином од 5.522 ха, чини 2,3% укупне површине Шумадијског округа, представљајући, по величини, његову најмању општину. Целокупна дужина границе општине износи 40 км. Сама општина окружена је са јужне стране општином Баточина, источне, општином Свилајнац, северне, општином Велика Плана, док се са западне стране граничи са општином Рача. У састав општине Лапово улазе свега два насеља: варошица Лапово и истоимено село.

Прецизније, општина Лапово се налази између 44°08'45" и 44°13'30" северне географске ширине и 21°01'20" и 21°09'30" источне географске дужине (по Гриничу). Удаљена је од Београда 106 км, од Крагујевца 31 км, док је удаљеност од Ниша 129 км.

На територији општине Лапово, по последњем званичном попису, спроведеном 2019. године живи 7095. становника или 2,6% целокупне популације Шумадијског округа. И по овом параметру (броју становника), чини најмању општину поменутог округа.

Просечна густина насељености износи 129 становника по км² - после града Крагујевца највећа је у Шумадијском округу.

Општина Лапово се налази на 107м надморске висине и лежи у средишњем делу тока Велике Мораве, између њених притока, река Раче и Лепенице, на прелазу алувијалне равни ове реке у ниско побрђе крајњих изданака планине Рудник.

Општина:	Лапово
Адреса:	Његошева 18, 34220 Лапово, Република Србија
Број телефона - централа:	+381 34 853 159
Број факса - централа:	+381 34 853 105
ПИБ:	101888526
Матични број:	7713754
Е-mail:	office@lapovo.rs
Интернет адреса:	www.lapovo.rs
Врста документа:	Локални акциони план запошљавања општине Лапово 2023-2025
Површина општине:	55 km ²
Становништво:	7143
Регистарска ознака:	КГ
Регион:	Шумадија и западна Србија
Округ:	Шумадија

2.2. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Организација локалне самоуправе општине Лапово успостављена је у складу са Законом о локалној самоуправи, Статутом општине Лапово и другим законским актима и одлукама Скупштине општине Лапово.

У складу са Законом, органи локалне самоуправе општине Лапово су Скупштина општине, председник општине и Општинско веће.

За непосредно спровођење и извршавање закона, општинских и других прописа, као и омогућавање остваривања права грађана, образује се Општинска управа као јединствена служба.

Скупштина општине је представнички орган којег чине одборници. Одборнике бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са Законом и Статутом општине Лапово.

Општинско веће је орган који усклађује остваривање функција председника општине и Скупштине општине и врши контролно-надзорну функцију над радом Општинске управе. Броји пет чланова.

Општинска управа дужна је да грађанима омогући несметано остваривање њихових права, обавеза и правних интереса, даје потребне податке и обавештења, пружа правну помоћ, сарађује са грађанима и поштује њихово достојанство.

Општинска управа општине Лапово организована је као јединствена служба са 4 основне унутрашње организационе јединице:

- Служба за скупштинске послове
- Одељење за општу управу и заједничке послове
- Одељење за буџет, привреду и финансије
- Одељење за урбанизам и стамбено-комуналне делатности

Дана 01.12.2016. године завршен је за избор извршиоца за послове канцеларије за локални економски развој. Одлуком СО Лапово ("Сл.гласник РС",БР. 89/15) донета је одлука о оснивању канцеларије.

У локалној самоуправи има 23 запослених на неодређено време и 8 именованих и постављених лица, а квалификациона структура запослених на неодређено време је:

Висока / виша стручна спрема	Средња стручна спрема	Остало
19	3	1

Извор: Локална самоуправа

Управа поседује 33 рачунара, који за приступ интернету користе кабловски интернет преко оптичког кабла, оператера МТС Србија.

Општина Лапово има своју Интернет презентацију која се налази на адреси www.lapovo.ls.gov.rs

Општина има једно јавно предузеће – ЈКСП Морава. Делатност предузећа јесте сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде. Предузеће има 50 запосленог.

2.3. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2012. до 2019. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2019. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7095 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника.

Табела број 1. Преглед броја становника општине Лапово у периоду од 2012. - 2019. године (процена)

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ЛАПОВО	7550	7466	7390	7307	7210	7095

Извор: Републичког завода за статистику

Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2012. до 2019. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери, условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери. Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

Посматрајући полну структуру становника (према подацима прузетим из пет пописа), може се уочити већа бројност женске популације сваке пописне године. Према последњем попису из 2011. године, женска популација је за 4,31% бројнија у односу на мушку, док је осталих година, доминација, изражена у процентима, мања, осим 2011. године, када је износила 6,4%.

Табела број 2. Основни контингенти становништва у 2019. години

Територија	Укупно становништво		Основни старосни контингенти становништва										Очекивано трајање живота живорођене деце од 2013-2015	
			Радни 15-64		Пунолетни 18 и више		Предшколски 0-6		Школо – обавезни 7-14		Фертилни 15-49			
	Прос. старост	Индекс старења	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%	М	Ж
ЛАПОВО	45,21	185,5	4655	65,6	6058	85,4	323	4,6	517	7,3	1462	20,6	72,4	78,1
Лапово РАНИЈЕ	44,27	159,6	5026	67,32	6309	84,5	366	4,9	556	7,45	1596	21,38	75,04	77,28

Извор: Републички завод за статистику

Табела број 3. Витални догађаји у општини Лапово

Година	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Бракoви	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	закључени	разведени
2014.	59	5,6	133	17,6	-74	-12,1	29	3
2015.	54	7,2	111	14,9	-57	-7,7	33	4
2016.	43	5,8	117	15,8	-74	-10,0	23	2
2017.	49	6,7	110	15,1	-61	-8,3	31	1
2018.	48	6,7	139	19,3	-91	-12,6	28	3
2019.	50	7,0	132	18,6	-82	-11,6	39	8

Извор: Републички завод за статистику

Године 2019. бележи се благи пораст броја живорођених, смањен број умрлих и благи пораст природног прираштаја у односу на податке из претходне године

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2007. до 2015. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2011. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7842 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника. Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2011. до 2015. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери, условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери.

Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

На основу података преузетих из пописа становништва спроведеног 2011. године, да се уочити доминација урбаног у односу на рурално становништво општине Лапово. Урбано становништво живи у вароши Лапово и чини 94 % укупне популације општине, док у селу Лапово живи 470 становника – 6 %. Сеоску средину прати депопулација услед престанка биолошког обнављања, али и миграција становништва према урбаним и подручјима атрактивнијим за живот и рад. Густина насељености општине је 149,6 ст/км².

2.4. ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ

Образовни систем је у надлежности Републике Србије, односно ресорног министарства, а један део послова у надлежности локалне самоуправе. Образовни систем у Србији састоји се од предуниверзитетског образовања (рани развој и предшколско васпитање и образовање, основношколско и средњошколско) и универзитетског образовања (струковне студије – више и високе струковне школе, академске студије – факултети, мастер и докторске студије).

Образовање у Општини Лапово има дугу традицију и обавља се у три установе: ПУ „Наша младост“, ОШ „Светозар Марковић“ и Средња школа.

Табела број 4. Преглед установа за предшколско образовање

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	Преко 11 часова
Установа за децу предшколског узраста „Наша младост“ Лапово	Михајла Пупина бр.2, 34220 Лапово	12 васпитача, 4 медицинске сестре-васпитачи	19	191	

Извор: Локална самоуправа

Табела број 5. Преглед основних школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по разредима							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ОШ ”Светозар Марковић”	Косовских јунака 10, Лапово	32	364	34	32	34	40	64	43	52	65
ОШ ”Светозар Марковић”	Карађорђева 139, Лапово	4	35	8	6	10	11				
ОШ ”Светозар Марковић”	Солунска 113, Лапово	3	37	11	9	16	1				
СВЕГА		39	436	53	47	60	52	64	43	52	65

Извор: Локална самоуправа

Табела број 6. Преглед средњих школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по смеровима/разредима				
				смер	I	II	III	IV
Средња школа	Светозара Марковића 43, Лапово	24	170	Царински техничар	28	28	30	30
				Кувар и конобар	16	16		
				Женски фризер			22	

2.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Примарна делатност Центра за социјални рад "Шумадија" базира се на друштвеној и законској обавези у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите, лицима у стању социјалне потребе. Непосредна заштита корисника обавља се уз примену начела и метода комплексног социјалног рада.

Општина Лапово права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Лапово, која се са Изменама и допунама примењује од 2014 године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Табела број 7. Преглед установа социјалне заштите

Установа	Пројектован капацитет	Тренутно збрињава	Запослени			
			Помоћни радник	Стручни радници	Административни радник	остали
Центар за социјални рад "Шумадија" – Баточина За општине Баточина Рача и Лапово, одељење у Лапову	Две канцеларије	Територију општина Баточина, Рача и Лапово	1 хигијени чар	Педагог 1	2 лица са ССС и 2 лица такође са ССС (рачуноводство)	Директор 1
				Правник 1		Социјални радник 2
				Психолог 1		-

Извор: Локална самоуправа

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка деликвенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе тајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Остали пружаоци услуга социјалне заштите

Агенција Нивеус тим - Агенција за пружање услуга социјалне заштите основана је 2016. године у Горњем Милановцу, поседује решење о испуњености услова за пружање услуге Помоћ у кући одраслим и старим лицима и решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге Лични пратилац детета од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Агенција остварује одличну сарадњу са свим институцијама и установама на територијама где реализујемо услугу у циљу пружања најадекватније подршке корисницима. Тим који броји преко 300 запослених у преко 30

локалних заједница и професионалности пружа услугу Помоћ у кући и Лични пратилац детета за преко 1500 корисника, а на основу закључених уговора са Општинским/Градским управама. Сви запослени поседују лиценце и акредитоване обуке надлежних институција како би на најадекватнији начин обављали послове за које су и ангажовани. У циљу развоја компетенција, Агенција Нивеус тим реализује акредитоване обуке “Основног програма обуке за геронтодомаћице у пружању услуге Помоћ у кући“ и „Програм обуке за Личног пратиоца детета“.

2.6. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена заштита грађана Лапова обезбеђује се у оквиру Дома здравља. У установи је у радном односу на неодређено време запослено 50 радника, који здравствене услуге пружају током 24 часа, редовним радом по сменама.

Током ноћи и викендима организовано је дежурство ради обављања непрекидне здравствене заштите у циљу пружања неодложне хитне медицинске помоћи.

Табела број 8. Преглед здравствених установа

Домови здравља	Здравствене станице	Амбуланте (место)	Кадровска структура							
			специјалисти	лекари	стоматолози	дипл. фармацевт-медицински биохемичар	На специјализацији	Здравствени радници са ВСС	Здравствени радници са ССС	Немедицинско особље
Дом здравља Лапово	/	Лапово	6	4	2	1	2	3	21	11

Извор: Локална самоуправа

2.7. ПРИВРЕДА

Привредне активности на подручју општине Лапово везане су за великих привредних система – носилаца некадашњег привредног развоја и приватни сектор.

Табела број 9. Преглед великих привредних система – носилаца некадашњег привредног развоја

Назив	Делатност	Број запослених
ГИК 1. мај	Грађевинарство	700
Партизан	Трговина	180
ПИК Лапово	Пољопривреда	60
Железница	Саобраћај	1.400

Извор: Локална самоуправа

ГИК 1. мај, својевремено цењено и познато име у области грађевинске индустрије на просторима некадашње Југославије. Бавило се експлоатацијом, прерадом шљунка и песка, производњом префабрикованих бетонских елемената, изградњом станова и других објеката у индустријском систему градње, користећи, при том, савремену опрему и актуелне препоруке технолога.

ТП Партизан бавило се трговином на велико и мало у својим продајно - складишним објектима (робна кућа, пословно-дистрибутивни центар са индустријским колосеком и друмском саобраћајницом, 2 стоваришта грађевинског материјала, стовариште пољопривредне механизације, 2 бензинске пумпе и ланац малопродајних објеката).

ПИК Лапово се бавио сопственом пољопривредном производњом (ратарство, сточарство, млин, фарма за тов, кланица, кооперација са ветеринарском службом, трговина, угоститељство, зоотехничка служба, машински парк). ПИК Лапово пословало је као правно лице, које, као и задругарство у Србији, доживљава општи крах те је целокупна имовина, заједно са производно-пословним објектима, распродата судским путем. Ово предузеће је у стечајном поступку.

Железница – Железнички саобраћај се обавља преко лаповског железничког чвора који сачињавају 3 железничке станице (две путничке и једна ранжирна). У оквиру Железнице постоје: секција за вучу возова, ЗОВС - за одржавање вучених и вучних средстава, ТКС техничко-колска служба, ЗОП - одржавање пруге, деонице за слабе и јаке струје, деонице за сигнално-сигурносна постројења, нега кола, железнички ресторан и амбуланта. Процес приватизације директно је повезан са променама у ЈП Железнице Србије Београд. Сада је доста смањен број радника.

Поред побројаних предузећа, носиоци некадашњег привредног развоја Лапова су: Пољотехна, Универзал, Воћар, Крајинавино и Феротекс.

Табела број 10. Преглед најзначајнијих МСП

Назив	Делатност	Број запослених
Колор Прес	Графичка	101
Сани	Хемијско-техничка	24
Алфа Нова	Графичко-техничка	65
Сомил	Хемијско-техничка	10
Фит Степ	Хемијско-техничка	30
9. октобар	Хемијско-техничка	13
Ролтак	Хемијско-техничка	10
А.С.А.	Скупљање отпада који није опасан	36
Куч Компани	Узгој музних крава	11
Морава Пром	Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама	72
Кроно Спан	Производња фурнира и плоча од дрвета	150

Извор: Локална самоуправа

Табела број 11. Активна привредна друштва према величини

	29.11.2021	31.12.2020	31.12.2019
	број друштава	број друштава	број друштава
микро	32	32	29
мало	9	9	11
велико	1	1	1
	42	42	41

Табела број 12. Правна форма активних привредних друштава

	29.11.2021	31.12.2020	31.12.2019
Правна форма	број друштава	број друштава	број друштава
ДОО	48	49	45
Јавно предузеће	1	1	1
Задруге	1	1	1
	50	51	47

Табела број 13. Број активних привредних друштава према сектору

	29.11.2021	31.12.2020	31.12.2019
Сектор	број друштава	број друштава	број друштава
пољопривреда, шумарство и рибарство	4	3	4
рударство	2	2	2
прерађивачка индустрија	17	17	14
снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	3	3	3
трговина на велико и мало	13	14	12
саобраћај и складиштење	2	3	3
информације и комуникације	3	3	3
стручне, научне, иновационе и техничке делатности	4	4	4
административне и помоћне услужне делатности	2	2	2
	50	51	47

Табела број 14. Активни предузетници према сектору

	29.11.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.
Сектор	Број предузетника	Број предузетника	Број предузетника
рударство	1	1	1
прерађивачка индустрија	53	53	55

снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	1	1	1
снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	1	0	0
грађевинарство	22	18	16
трговина на велико и мало	56	55	57
саобраћај и складиштење	15	14	14
услуге смештаја и исхране	20	18	20
информисање и комуникације	6	7	8
пословање некретнинама	1	1	1
стручне, научне, иновационе и техничке делатности	19	15	15
административне и помоћне услужне делатности	10	10	10
образовање	2	2	2
здравство и социјална заштита	7	6	5
уметност, забава и рекреација	1	1	1
остале услужне делатности	19	20	21
	234	222	227

Табела број 15. Активни предузетници према величини

	29.11.2021	31.12.2020	31.12.2019
	Број предузетника	Број предузетника	Број предузетника
микро	93	101	106
мало	2	2	1
	95	103	107

Табела број 16. Преглед локација одређених за инвестирање

Локација	Намена	Власник	Површина
Индустријска зона – радна зона 1	Фабрика за прераду дрвета	“Kronospan”	50 ha
Врбак	Прерада секундарних сировина	Општина	21 ha
Индустријска зона – радна зона 2	Логистичко дистрибутивни центар	“Лидл КД”	40 ha
Ауто пут	Трговина нафтним дериватима	“OMV”	12 ha
Ауто пут	Сабраћај	“DV OIL”	5 ha
Индустријска зона – радна зона 4	Приватно власништво	Приватно власништво	80 ha
Индустријска зона – радна зона 3	Приватно власништво	Приватно власништво	304 ha
Индустријска зона – радна зона 2	Приватно власништво	Приватно власништво	3.8 ha
Индустријска зона – радна зона 1	Приватно власништво	Приватно власништво	124.50 ha

Запосленост

На крају 2019. године, општина Лапово је имала 2080 регистрованих запослених особа, што је, у односу на 2015. годину, представљало увећање за 24,4%, у односу на почетак посматраног периода.

Када су у питању сектори, највећа запосленост евидентирана је у прерађивачкој индустрији, саобраћају и складиштењу, трговини на велико и мало.

Табела број 17. Просечне зараде без пореза и доприноса, по запосленом општини пребивалишта запослених у РДС

2015. година	2016. година	2017. година	2018. година	2019. година
37799	37781	39149	40392	43868

Незапосленост

Статистички подаци говоре да се у периоду од 2010. број незапослених лица општине Лапово увећавао, закључно са 2014. годином када је забележен највећи број незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање. У периоду од 2014. до августа 2021. године долази до спорадичног опадања броја незапослених лица.

Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на крају 2020. године је 812 лица. Од укупног броја незапослених, 52,6% су жене.

2.8. ПОЉОПРИВРЕДА

Општина Лапово смештена је у средишњем делу тока Велике Мораве, између њених притока река Раче и Лепенице. Инундациона равна Велике Мораве, просечне висине 105 м, ширине 3-4 км, захвата источни део територије општине Лапово и погодна је за производњу ратарских култура. Ниско побрђе општине представља крајњи изданак планине Рудник кога карактеришу ниске, распљоштене и благе косе међу којима су плитке долине текућих вода и суве јаруге. Оваква конфигурација терена, уз присуство осталих фактора, омогућује гајење разноврсних воћарских култура. У педолошком саставу земљишта доминирају два типа: гајњача и алувијална земљишта. Гајњачом је покривено 45% територије лаповског атара, а јавља се у два облика: права (очувана) гајњача и гајњача у оподзољавању. Преосталих 55% земљишта чине алувијалне равни које се такође јављају у два облика: алувијум и алувијална смоница. Ово земљиште покрива средишњи и источни део општине. Територијом општине протичу три реке: Велика Морава, дужином од 12 км, Лепеница, дужином од 5 км и Рача, дужином од 7 км чије су долине погодне за развој пољопривредне производње.

2.8.1. Пољопривредно становништво

Општина Лапово има Лапово варош и Лапово село, при чему се доминантан део становништва налази у Лапово вароши и то у проценту од 94%, док је незнатан број становника у руралним областима општине.

Табела број 18. Однос урбаног и руралног становништва

Општина	Укупно	Урбано	Рурално	Рурално (%)
Лапово	7837	7.367	470	6

Извор: Републички завод за статистику

Од укупно 2455 домаћинстава, пољопривредом се бави 710 домаћинстава, док је регистровано око 350, што показује да се готово трећина домаћинстава бави неком

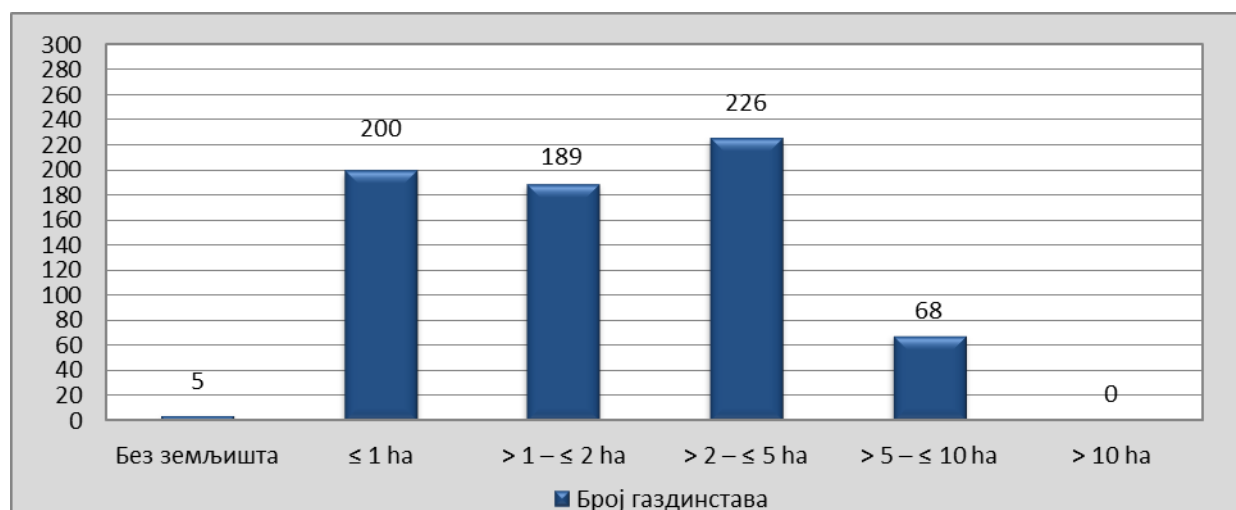
врстом пољопривредне производње. Највећи број газдинстава који обавља пољопривредну производњу има 1-2 члана радно ангажована и њих је укупно 553, на укупно 139 газдинства радно је ангажовано 3-4 лица, на 17 газдинства упошљено је укупно 5-6 особа, док на свега 1 газдинству је радно ангажовано 7 и више лица.

Од укупно 1405 чланова газдинства, 488 чине жене а 917 мушкарци. Носиоци газдинства су углавном мушкарци, па тако од 704 носилаца, 632 су мушкарци, а тек 72 жене. Међутим, у ангажовању породице и рођака на пољопривредном газдинству предњаче жене и то од укупно 223 рођака или чланова породице који су у току године били ангажовани у пољопривредној производњи 143 лица су жене.

2.8.2. Пољопривредна газдинства

Табела број 19. Газдинства шпрема величини коришћеног пољопривредног земљишта

Лапово	Укупно		Без земљишта	≤ 1 ha		> 1 – ≤ 2 ha		> 2 – ≤ 5 ha		> 5 – ≤ 10 ha	
	ПГ	ha		ПГ	ha	ПГ	ha	ПГ	ha	ПГ	ha
	710	1899		5	200	127	189	281	226	702	68

Од укупно 1455 газдинстава на територији општине Лапово, пољопривредом се бави 710 домаћинстава, док је регистровано око 350, што показује да се половина домаћинстава бави неком врстом пољопривредне производње. Према подацима РЗС, 710 газдинства обрађује укупно 1899 хектара земљишта, што би значило да свако газдинство обрађује у просеку 2,81 ха.

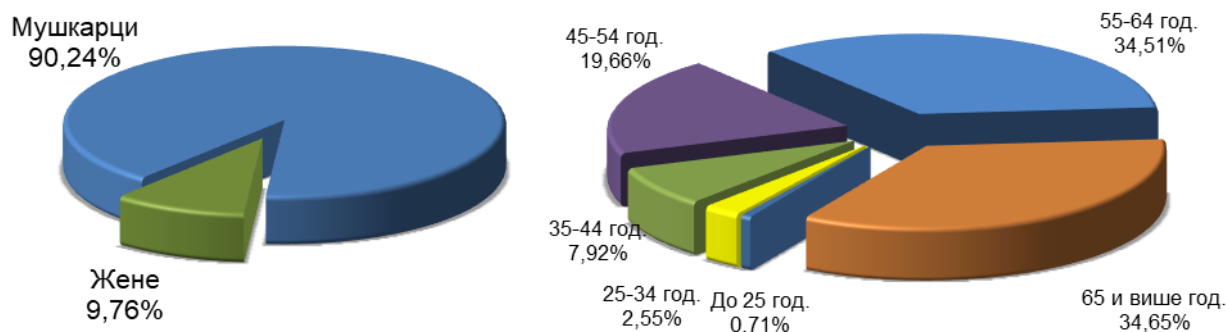
2.8.3. Управљачка структура домаћинства

Табела број 20. Управљачка структура домаћинства према старости и полу

Година	Број газдинстава	Мушкарци	Жене
До 25	5	638	69
25-34	18		
35-44	56		
45-54	139		
55-64	244		
65 и више	245		
Укупно	707		

Уколико се посматра управљачка структура газдинстава на територији општине Лапово према старости и полу може се закључити да највише мушкарци старијег старосног доба од 55 и више година управљају газдинством и доносе кључне одлуке. Укупно 90,24 % мушкараца управља газдинством, док је само 9,76 % жена одговорно за управљање пољопривредним газдинством.

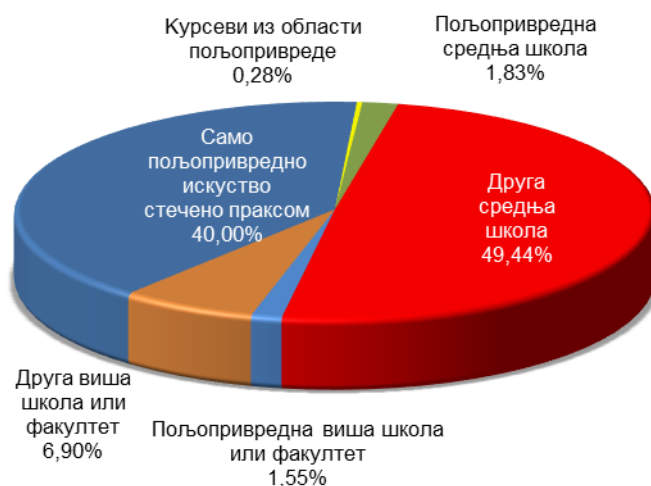
Извор: Републички завод за статистику

Чињеница која доводи до оваквих резултата је и та што су углавном старачка домаћинства на територији општине Лапово. Уколико се посматра ниво обучености менаџера пољопривредних газдинстава на територији општине Лапово може се закључити да највише менаџера има само пољопривредно искуство стечено праксом и њих је укупно 284 или 40,00%. Пољопривредну средњу школу, вишу или факултет из области пољопривреде има 24 носиоца пољопривредних газдинстава, што представља 3,24% од укупног броја менаџера газдинстава.

Табела 21. Ниво обучености менаџера газдинства

Ниво обучености	Газдинстава
Само пољопривредно искуство стечено праксом	284
Курсеви из области пољопривреде	2
Пољопривредна средња школа	13
Друга средња школа	351
Пољопривредна виша школа или факултет	11
Друга виша школа или факултет	49

Извор: Републички завод за статистику

Оваква статистика упућује на неопходност организовања константних неформалних стручних едукација из различитих области руралне економије, а посебно из области управљања газдинствима. Носиоци газдинства (менаџери) су углавном старији чланови газдинства којима је потребно пружити едукативну подршку за управљање газдинством како би газдинства била економски одржива. У систем едукација је потребно укључити и млађе чланове газдинства. Анализа управљачке структуре пољопривредних газдинстава према годинама старости и према степену обучености јасно указује на неопходност развоја програма стручних едукација за носиоце газдинстава.

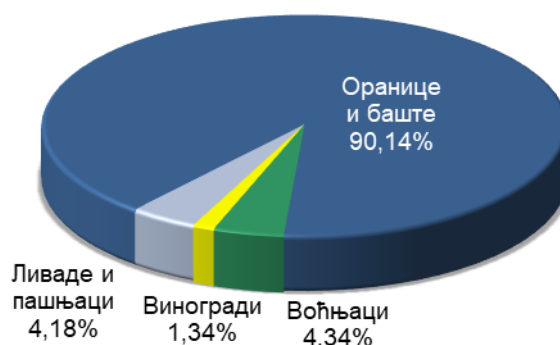
2.8.4. Пољопривредна површина

Табела број 22. Пољопривредна површина општине Лапово (ха)

Број газдинстава	Коришћено пољопривредно земљиште	Оранице и баште	Воћњаци	Виногради	Ливаде и пашњаци
710	1899	1683	81	25	78

Извор: Општине и региони у Србији, 2020. године - Републички завод за статистику

На територији општине Лапово пољопривредно земљиште заузима 4.130 ха али се користи око 1.899 ха. На оранице и баште отпада 1.683 ха, што чини 90,14%, индустријско биље 1 ха. Воћњака има на површини од 81 ха или само 4,34%, док су виногради подигнути на 25 ха што је 1,34% од укупно коришћеног пољопривредног земљишта.

Ливаде и пашњаци заузимају 78 ха, односно 4,18%.

2.8.5. Ратарство

Како је изузетно висок удео ораница и башта у укупном коришћеном земљишту, тако је изузетно висок удео жита у ораницама. Од 1683 ха ораница и башта, чак 1402 ха или 81 % чине жита, првенствено пшеница и кукуруз, 274 ха или 18% чини крмно биље, првенствено луцерка, док поврће заузима 9 ха углавном у пластеницима.

Производња жита је најзаступљенији вид примарне ратарске производње у општини Лапово, што говори о скромним економским могућностима фармера и недостатку обртног капитала. Кукуруз најбоље успева у алувијалним равнинама река, Велике Мораве, Раче и Лепенице, пшеница на оцедитијим теренима. Повољни климатски и земљишни услови су довели до значајне производње кукуруза и пшенице која је утицала у великој мери и на развој сточарства на територији општине Лапово. Просечни приноси су изузетно нестабилни, али се може рећи да је просечан принос пшенице на десетогодишњем нивоу негде око 4 т/ха, а зрна кукуруза око 7 т/ха. Ратарска производња одређена је минималним улагањима и производњом жита за сопствене потребе. Ретки су примери примене потпуних агротехничких мера, али су исто тако и потврда да се њиховом применом могу постићи веома високи приноси.

Пшеница се гаји на површини од око 450 хектара. Просечни приноси су изузетно нестабилни, али се може рећи да је просечан принос пшенице на десетогодишњем нивоу негде око 4 т/ха.

Кукуруз се гаји на површини од око 1.000 хектара. Просечни приноси варирају, зависно од агротехнике и климатских прилика али се може рећи да је просечан принос зрна кукуруза око 7 т/ха.

2.8.6. Воћарство

Квалитет земљишта, клима, услови за наводњавање као и географски положај погодују производњи појединих врста воћа и грожђа, иако традиционално али и практично ово није изразито воћарски и виноградарски крај. Одређене воћне врсте се могу веома добро узгајати, пре свих шљива, трешња, крушка, лешник, али и друге врсте уз примену адекватне неге и заштите. Највећим делом воћарска и виноградарска производња су за сопствене потребе, мање-више екстензивна и са традиционалним навикама узгајања, али је последњих година приметан раст плантажне производње тржишног карактера. Ова производња је у експанзији и треба је подржати и максимално јој се посветити јер се показала као веома исплатива.

Према подацима Пописа пољопривреде, на територији општине 265 газдинства се бави воћарском производњом на укупно 66 ха, од тога 28 ха плантажних и 38 екстензивних. На 5 ха су засади јабуке, 6 ха крушке, 2 ха брескве, 2 кајсије, 2 вишње, 35 ха шљиве, 3 ха ораха, 8 ха лешника и 2 ха осталог воћа. За разлику од позитивног помака у воћарској производњи, површине под виноградима се у континуитету смањују. Винограде гаји 198 газдинстава на укупно 20 ха, искључиво за сопствене потребе.

Просечан принос јабуке по стаблу варира од године до године што указује на недостатак савремених засада и примену савремене технологије и агротехнике. Недостатак финансијских средстава за осавремењавање производње и недостатак складишних капацитета у великој мери утиче на подизање нових засада и озбиљнију производњу јабуке.

Од воћарских култура узгајаних на територији општине, култура шљиве заузима водеће место. Шљива се углавном гаји у уређеним шљиварима, док су остале воћарске културе засађене расуто. Од сорти шљива најзаступљеније су “црвена ранка” и “пожегача”. Ова култура се већином користи за производњу ракије, а мање за друге видове прераде. Увидом у расположиве статистичке податке може се констатовати повећање укупне производње културе шљиве током посматраног периода.

2.8.7.Сточарство

Традиционално, територија општине Лапово је одувек била позната по сточарској производњи, пре свега музних крава, товних јунади и свиња. Веома погодни природни услови омогућили су да се сточарством бави највећи број пољопривредних газдинстава. Предност је пре свега у постојању квалитетног земљишта за производњу сточне хране, а и доброг расног састава сточног фонда. Последњих година највећи проблем представља тржиште и цене сточарских производа, па су за пласман сточари препуштени сами себи.

У Лапову ради фарма «КУЧ КОМПАНИ», која поседује 250 музних грла говеда сименталске расе, и око 50 високо стеоних јуница, као и 50 женских телади сименталске расе, увезених из Аустрије и Немачке, и из сопствене производње. Капацитет фарме је 600 музних грла, и у плану је његово потпуно попуњавање.

На основу броја грла стоке и њиховог учешћа у укупној сточарској, а самим тим и пољопривредној производњи, закључак је да је говедарство најважнија грана, а затим следе свињарство, овчарство па чак и пчеларство које је у експанзији.

Живинарство и козарство представљају најчешће производњу за сопствене потребе, док се рибарством нико не бави.

Говедарска производња је комбинованог карактера, већи проценат је производња млека, а мањи меса, живинарска се претежно заснива на производњи јаја, а свињарска и овчарска у производњи меса тј. прасади и јагњади.

Просечна производња млека по грлу је око 20 л по грлу/дан или 5000-6000 л/годишње. Пошто су углавном заступљена грла сименталске расе, задовољавајућа је и количина протеина и млечне масти, а мерама превентиве и хигијене дуже значајно је умањен број микроорганизама и соматских ћелија у млеку.

Просечан број прашења по години износи око 2.1, број прасади по леглу кретао се око 10, просечан тов трајао је око 5,4 месеци са конверзијом од 3кг хране/1кг прираста. Изузетан помак је у производњи меса на мини фармама, где је просечна производња меса била око 59% по грлу. Ови резултати су били значајно лошији у претходним годинама, али су се значајно побољшали куповином квалитетних назимица висок генетског потенцијала, селекцијским мерама, вештачким осемењавањем, побољшаном исхраном и активним учешћем на семинарима и предавањима из области свињарста.

Последњих година значајан је пораст овчарске производње како по броју грла тако и по квалитету. Производња се заснива претежно на одгоју јагњади за продају, док се

производњом млека и вуне готово нико не бави, али се зато бележи пораст производње меса по грлу и проценат ближњења по овци.

2.8.8. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Општина Лапово је све до 90-их година била широко позната чак и ван граница по изузетно доброј сточарској производњи телади, јунади, прасади и товљеника који су се производили у задругама и код коопераната који су услужно производили за потребе задруге. Готово сваки пољопривредни произвођач је био део задружног система и заједно су чинили окосницу привредног напретка општине. То је „златни“ период пољопривреде општине и готово 70% механизације, опреме и објеката датира из тог периода.

Данас је, нажалост, ситуација потпуно другачија и једино што се може констатовати је да тренутно на територији општине не постоји ни једна регистрована задруга. Данас, највећу логистику али и сву другу врсту помоћи пољопривредницима пружа служба за пољопривреду Општинске управе Лапово, као и *Удружење пољопривредних произвођача „Лапово“*, под чијим именом је регистрована и основна одгајивачка организација у сточарству. То се пре свега односи у пружање стручне помоћи и преношења знања члановима удружења, пружање помоћи приликом реализације својих развојно инвестиционих планова, организовање стручних предавања, саветовања, семинара, сајмова, трибина, екскурзија, изложби, смотри, као и других видова стручних оспособљавања, упознавање пољопривредника са актуелном законском регулативом, обележавање и вођење матичне евиденције у сточарству, послове регистрације и пререгистрације газдинстава, израда бизнис планова, конкурсне документације за кредите и субвенције.

Треба споменути и *Удружење пчелара „Лапово“* са 30 чланова и 1.127 кошница чији се број последњих година знатно увећава, као и *Удружење воћара „Лапово“* са преко 20 чланова, углавном младих људи који из године у годину увећавају вишегодише заседе воћа.

Трансфер знања и информација: Семинари, тренинзи, обуке и предавања као једни од најбољих видова преношења знања и искустава на територији општине Лапово се одржавају обично у зимском периоду када су активности на пословима пољопривреде сведени на минимум. Њихов број и континуитет одржавања није баш на задовољавајућем нивоу, а разлог пре свега лежи у чињеници да осим комерцијално-трговинских пољопривредних кућа које махом врше промоцију својих производа и ангажовања преко Удружења пољопривредних произвођача „Лапово“ и подручне пољопривредно саветодавне стручне служба, других релевантних и стручних организација готово да и нема. Образовне, научно-истраживачке установе и организације, задружне организације, консултантски привредни субјекти и представници надлежног министарства често немају слуха за овакве врсте организација. Већина њих има одређене финансијске услове јер послују искључиво комерцијално, други имају проблем у организацији и функционисању, трећи у препознавању важности ових скупова. Не треба занемарити ни пасивност и незаинтересованост циљне групе, тј. пољопривредних произвођача, јер осим млађих произвођача и оних са вољом и ентузијазмом за стицање нових знања и прихватања иновација, другима често стање пољопривреде и исплативост ове производње, тешка материјална ситуација и

индеферентност често представљају основни проблем у исказаној жељи за учешће на оваквим окупљањима.

3. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

Теже запошљиви незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености Акциони план садржи категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања.

У оквиру појединих мера активне политике запошљавања дефинисане су категорије теже запошљивих лица која се укључују у меру, а у мерама у оквиру којих нису дефинисане категорије, приоритет за укључивање имају незапослена лица из следећих категорија:

- лица без основног образовања;
- лица без завршене средње школе;
- лица старости 50 и више година;
- дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена
- лица која посао траже дуже од 18 месеци;
- жене, посебно дугорочно незапослене жене;
- млади до 30 година старости, а посебно младе жене,
- млади без завршене средње школе,
- као и млади без радног искуства;
- особе са инвалидитетом;
- Роми;
- корисници новчане социјалне помоћи;
- лица у статусу вишка запослених.

Такође, у мере активне политике запошљавања укључиваће се и незапослена лица из следећих теже запошљивих категорија:

- млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама;
- жртве породичног насиља;
- жртве трговине људима;
- избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији;
- самохрани родитељи;
- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;
- родитељи деце са сметњама у развоју;
- бивши извршиоци кривичних дела.

Посебан приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања имају лица која се суочавају са више фактора отежане запошљивости, односно, која припадају у две или више претходно наведених категорија теже запошљивих лица.

Сходно уведеној пракси родног буџетирања, у мере активне политике запошљавања подједнако ће се укључивати незапослени мушкарци и жене, ради подстицања једнаких могућности за њихово запошљавање.

За подручје општине Лапово у категорију теже запошљивих лица, поред наведених у Националном акционом плану запошљавања, Локалним планом је потребно укључити незапослене чланове породица ратних војних инвалида и незапослена лица са руралног подручја.

4. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ОПШТИНИ ЛАПОВО

Основни циљ ЛАПЗ је повећање запослености односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености. Кључни елементи политике запошљавања усмерени ка повећању запослености су: подршка страним директним инвестицијама, подршка предузетништву и унапређење финансијских подстицаја да би се рад више исплатио. Таква политика треба да доведе до стабилног раста запослености, повећања продуктивности, спречавања искључености са тржишта рада, отварање нових радних места, већег улагања у људски капитал и подстицање социјалне инклузије на тржишту рада. Категорије теже запошљивих лица као што су особе са инвалидитетом, Роми, избегла и интерно расељена лица, дугорочно незапослена лица и неквалификована и нискоквалификована лица у 2023. години ће имати приоритет за запошљавање и укључивање у мере активне политике запошљавања.

Јавни радови од интереса за Општину организовани су у циљу запошљавања, очувања и унапређења радних способности незапослених лица.

Поред Националне службе за запошљавање, која је носилац политике запошљавања на територији Општине, Општине треба да има формиран Савет за запошљавање, као саветодавно радно тело председника општине. Савет даје мишљења и препоруке у вези питања од интереса за унапређење запошљавања и то: плановима запошљавања, програмима и мерама активне политике запошљавања, прописима из области запошљавања и другим питањима из области запошљавања. Општина је препознала могућност да утиче на политику запошљавања на својој територији и да установљава мере за смањење незапослености и повећања запослености.

5. ВИЗИЈА

Општина Лапово је општина са убрзаним привредним развојем, базираним на природним потенцијалима и повољном геостратешком положају.

Директан приступ Коридору 10 и пролаз међународне железничке пруге Београд - Скопље – Атина, основне су предности општине Лапово за ефикасно спровођење политике привлачења нових инвестиција, проширење постојећих привредних зона, развој предузетништва, и стварање туристичких потенцијала.

Развијена комунална инфраструктура уз ефикасну локалну самоуправу и грађане са високо развијеном еколошком свести, унапређују квалитет ове здраве животне средине.

Лапово, као општина која има развијен образовни систем у функцији друштвеног развоја, са повећаним нивоом запослености, развијеним културним и спортским

садржајима и унапређеним нивоима услуга социјалне и здравствене заштите, је пожељна Општина за живот грађана.

6. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО

Општи циљ је Смањење незапослености и успостављање стабилног и одрживог раста запослености на територији општине Лапово.

Циљеви политике запошљавања на територији Општине Лапово су:

- смањење ефеката економске кризе на постојећа радна места и подстицање формалне запослености,
- успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености,
- подстицање запошљавања младих,
- подршка смањењу неформалног рада,
- подстицаји послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера,
- подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapošljavanja,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ локалне самоуправе у области запошљавања,
- спровођење мера из ЛАПЗ и јачање улоге Савета за запошљавање,
- успостављање комуникације са Сектором за запошљавање у надлежном Министарству и проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање као и са другим локалним саветима за запошљавање,
- учествовање на обукама намењеним члановима локалних савета за запошљавање.

7. ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ЛАПОВО 2023-2025

Утврђени приоритети, циљеви и задаци постижу се спровођењем програма и мера активне политике запошљавања.

Локалним акционим планом запошљавања општине Лапово предвиђене су следеће мере:

- Јавни радови
- Подршка samozapošljavanju
- Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих
- Стручна пракса

7.1. ЈАВНИ РАДОВИ

Јавни радови од интереса за Општину су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

У програм јавних радова укључју се незапослена лица која припадају следећим категоријама:

- радно способни корисници новчане социјалне помоћи,
- Роми,
- лица без квалификација/са ниским квалификацијама,
- вишкови запослених,
- лица која посао траже дуже од 18 месеци,
- лица старија од 30 година.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим лицем уговор о радном ангажовању, у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

1. исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на спровођењу јавног рада (по основу уговора о привременим и повременим пословима) сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, који се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада,

2. накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада

3. накнаду трошкова обуке, која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе.

Јавни радови на територији Општине Лапово у 2023-2025. години организоваће се у области социјалне заштите и хуманитарног рада, у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Право учествовања у поступку спровођења јавних радова имају: органи јединице локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења грађана. Приоритет при одобравању за спровођење јавних радова имаће послодавци који обезбеђују запошљавање незапослених лица из горе наведених категорија. Јавни радови могу трајати најдуже четири месеца.

7.2. ПОДРШКА САМОЗАПОШЉАВАЊУ

Подршка samozapošljavanju обухвата средства у виду субвенције за samozapošljavanje. Средства за samozapošljavanje се одобравају у виду субвенције, у једнократном износу по кориснику ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Приоритет код одобравања субвенције за самозапошљавање имају:

- млади до 30 година старости,
- вишкови запослених,
- Роми,
- особе са инвалидитетом,
- жене.

У случају самозапошљавања особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу по кориснику, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

7.3. СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ

Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима подразумева финансијски подстицај у једнократном износу послодавцима из приватног сектора за отварање нових радних места на којима ће се запошљавати незапослена лица из категорије теже запошљивих и то:

- млади до 30 година старости – без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама,
- старији од 50 година
- вишкови запослених,
- Роми,
- особе са инвалидитетом,
- радно способни корисници новчане социјалне помоћи,
- дугорочно незапослени,
- жртве породичног насиља.

7.4. ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ПРАКСЕ

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање - квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање четворогодишњим високим образовањем, без заснивања радног односа.

Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 30% укупно планираних у овај програм може ангажовати у јавном сектору и то искључиво у области здравства, образовања, социјалне заштите и правосуђа. Трајање програма утврђено је законом односно правилником, а финансира се најдуже 12 месеци.

Финансијска подршка Општине односи се на финансирање новчане помоћи ангажованим лицима у месечном нето износу и доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

8. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2023-2025

Приоритет 1. ЈАВНИ РАДОВИ

Ред, бр.	Активност	Кратак опис	Надлежан	Очекивани резултати	Динамика спровођења	Људски ресурси
1.	Идентификовати незапослена лица заинтересована за јавне радове	Саветници у НСЗ идентификују незапослена лица	НСЗ	Идентификована заинтересована лица	До краја априла 2024	Саветници НСЗ Нису потребна финансијска средства
2.	Идентификовати изворе финансирања поред буџета локалне самоуправе	Локални акциони план за запошљавање дефинисан је Одлука у буџету општине за 2024. годину.	Председник општине	Финансирање Програма јавног рада у трајању до 6 месеци од стране општине	Април 2024.г.	Председник општине уз пословно-техничку сарадњу са НСЗ
3.	Расписивање јавног позива за јавне радове	Дефинисање текста, расписивање и објављивање у средствима јавног информисања	НСЗ	Расписан јавни позив. Објављен на огласним таблама, сајту општине и сајту НСЗ	У првој половини 2024.г.	Председник општине, запослени у Општинској управи уз пословно – техничку сарадњу са НСЗ
4.	Избор извођача јавних радова	Пријем и обрада захтева	НСЗ – Комисија за реализацију ЛАПЗ	Избор довољног броја извођача јавних радова који испуњавају услове из јавног позива	У првој половини 2024.г.	Лица запослена у НСЗ задужена за пријем и обраду поднетих пријава, Комисија за реализацију ЛАПЗ
5.	Потписивање уговора између општине, НСЗ и извођача јавних радова	Општина, НСЗ и извођачи јавних радова потписују уговоре	Запослени у Оп.управи, запослени у НСЗ	Планирана средства се расподељују у складу са	У првој половини 2025.г.	Председник, запослени у Оп.управи, запослени у НСЗ

				потписаним уговорима		
6.	Ангажовање лица на јавним радовима	Послодавац врши избор лица уз договор са општином и НСЗ	Комисија за реализацију ЛАПЗ	Ангажовање предвиђеног броја теже запошљивих лица на јавним радовима	До краја трајања уговорних обавеза а најмање једном месечно	Послодавци,НСЗ Комисија за реализацију ЛАПЗ
7.	Праћење реализације и обавештавање	Праћење извршавања уговорних обавеза и обавештавање председника општине	НСЗ Комисија за реализацију ЛАПЗ	Поштовање уговорних обавеза од стране извођача јавних радова и ангажованих лица	До краја трајања уговорних обавеза, а најмање једном месечно	НСЗ,Комисија за реализацију ЛАПЗ

Приоритет 2. ПОДРШКА САМОЗАПОШЉАВАЊУ

Ред. бр.	Активност	Кратак опис	Надлежан	Очекивани резултати	Динамика спровођења	Људски ресурси
1.	Идентификовати заинтересована незапослена лица	Саветници у НСЗ	НСЗ	Идентификовати 10 заинтересованих лица	До краја августа 2024.г.	Саветници НСЗ,нису потребна финансијска средства
2.	Идентификовати изворе финансирања поред буџета локалне самоуправе	ЛАПЗ је дефинисан Одлуком о буџету општине. За остатак средства конкурисаће се код надлежног Министарства преко надлежне филијале НСЗ	Председник општине	Финансирање мере од стране општине	Септембар 2024.г.	Председник општине уз пословно-техничку сарадњу са директором НСЗ
3.	Расписивање јавног позива	Дефинисање текста, расписивање и објављивање у средствима јавног информисања	НСЗ	Расписан јавни позив. Објављен на огласним таблама, сајту	Септембар 2024.г.	Председник општине, запослени у Општинској управи уз пословно – техничку

				општине и сајту НСЗ		сарадњу са НСЗ
4.	Избор незапослених лица којима се дају субвенције	Пријем и обрада подентих пријава, давање предлога одлуке	НСЗ	Избор броја лица који испуњавају захтеве на основу тражених услова из конкурса	Октобар 2024.г.	НСЗ,Комисија за реализацију ЛАПЗ
5.	Потписивање уговора између општине, НСЗ и лица која се самозапошљавају	Општина, НСЗ и лица потписују уговоре	НСЗ, Комисија за реализацију ЛАПЗ	Сва предвиђена средства се расподељују корисницима субвенција за самозапошљавање	Новембар 2024.г.	Председник општине, НСЗ Комисија за реализацију ЛАПЗ
6.	Праћење реализације и обавештавање	Праћење извршавања уговорних обавеза и обавештавање председника општине о спроведеној мери активне политике запошљавања	НСЗ	Сва лица испуњавају уговорне обавезе	До краја трајања уговорних обавеза а најмање једном месечно	НСЗ,Комисија за реализацију ЛАПЗ

Приоритет 3. ДОДЕЛА СУБВЕНЦИЈЕ ПОСЛОДАВЦИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ НА НОВООТВОРЕНИМ РАДНИМ МЕСТИМА

Ред, бр.	Активност	Кратак опис	Надлежан	Очекивани резултати	Динамика спровођења	Људски ресурси
1.	Идентификовати незапослена лица и послодавце заинтересоване за новозапошљавање	Саветници у НСЗ	НСЗ	Идентификовати заинтересована лица и послодавце	До краја маја 2024.г.	Саветници НСЗ,нису потребна финансијска средства
2.	Идентификовати изворе финансирања	ЛАПЗ је дефинисан Одлуком о буџету општине. За остатак средства	Председник општине	Финансирање мере од стране општине	Јун 2024.г.	Председник општине, запослени у Општинској управи уз пословно –

		конкурисаће се код надлежног Министарства преко надлежне филијале НСЗ				техничку сарадњу са НСЗ
3.	Расписивање јавног позива за послодавце	Дефинисање текста, расписивање и објављивање у средствима јавног информисања	Председник општине и НСЗ	Расписан јавни позив. Објављена огласним таблама, сајту општине и сајту НСЗ	Јун 2024.г.	Председник општине, запослени у Општинској управи уз пословно – техничку сарадњу са НСЗ
4.	Избор послодавца којима се дају субвенције	Пријем и обрада поднетих пријава и бизнис планова, давање предлога одлуке за избор послодавца	НСЗ Комисија за реализацију ЛАПЗ	Избор послодавца за доделу средстава	Јул 2024.г.	НСЗ Комисија за реализацију ЛАПЗ
5.	Потписивање уговора између општине, НСЗ и послодавца	Председник општине, НСЗ и послодавци потписују уговоре	Запослени у Општинској управи, запослени у НСЗ	Сва предвиђена средства утрошена на запошљавање незапослених лица на новоотвореним радним местима	Јул – Август 2024.г.	Председник општине, запослени у Општинској управи уз пословно – техничку сарадњу са НСЗ
6.	Праћење реализације и обавештавање	Праћење извршавања уговорних обавеза и обавештавање председника општине о спроведеној мери активне политике запошљавања	НСЗ	Сви послодавци испуњавају уговорне обавезе	До краја трајања уговорних обавеза а најмање једном месечно	НСЗ, Запослени у Општинској управи

9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА ЕФЕКТА

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинг и евалуација) Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и примењује успех ЈАПЗ ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир – мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано у 2023., 2024. и 2025. години. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично – достављањем извештаја Савету за запошљавање. Финална евалуација обавиће се на крају сваке године.

Део предложених циљева и програма представљају дугорочне програме и за постизање њихових ефеката је неопходно да се континуирано планирају и спроводе, током наредних акционих планова.

Предмет мониторинга и евалуације – мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева. Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана биће следећи:

- Број нових услуга – локалних мера у циљу подстицања запошљавања;
- Број и структура корисника/ца услуга и мера/програма;
- Ниво укључености различитих актера у циљу доприноса решавању проблема у области запошљавања на територији Општине Лапово;
- Обим финансијских средстава издвојених за повећање запослености;
- Структура издвојених финансијских средстава (буџет локалне самоуправе, Републички буџет, донаторска средства, други извори).

За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима, упитници, разговори, анкете, извештавање и др.

Локални савет за запошљавање биће одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће мониторинг и евалуацију.

Локални савет за запошљавање ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације локалног акционог плана.